

СУСОРОВ Віктор Дмитрович (12.11.1938, м. Тамбов, Росія) – доктор історичних наук (1992 р.), професор (1994 р.).

У 1957 р. закінчив Борозенську середню школу Великоолександрівського району Херсонської області. Працював робітником Великоолександрівського районного відділення “Сільхозпостач”. У 1957-1960 рр. служив у лавах Радянської Армії. У 1960-1971 рр. працював учителем історії та іноземної мови Бобровокутської восьмирічної школи Великоолександрівського району Херсонської області. У 1961-1964 рр. навчався на історико-філологічному факультеті (заочне відділення) Кримського педагогічного інституту ім. М.В. Фрунзе. У 1964-1967 рр. продовжив навчання на історичному факультеті (заочне відділення) Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова, отримав диплом зі спеціальності: “Історик, учитель історії і суспільствознавства”.

З листопада 1969 по листопад 1973 р. заочно навчався в аспірантурі Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова.

З грудня 1971 р. – асистент кафедри марксизму-ленінізму Херсонського філіалу Одеського технологічного інституту харчової промисловості ім. М.В. Ломоносова, з березня 1977 р. – старший викладач, з вересня 1979 р. – доцент кафедри.

У 1979 р. захистив кандидатську дисертацію: “Боротьба більшовиків Півдня України за союз робітничого класу і селянства напередодні і в період Першої російської революції”. Науковий керівник – М.О. Скрипник.

У 1992 р. захистив докторську дисертацію “Діяльність соціал-демократичних партій серед робітників і селян України у міжреволюційний період (червень 1907 – лютий 1917 рр.)”. Науковий консультант – П.М. Шморган.

З вересня 1994 р. – завідувач кафедри українознавства Херсонського державного технічного університету. З першого березня 2011 р. – завідувач кафедри історії України і культури професійного спілкування Херсонського національного технічного університету.

Впродовж 1997-2013 рр. – член редколегії наукового журналу “Вестник Херсонского национального технического университета”. У 1999-2009 рр. – член редколегії Херсонського наукового збірника праць “Південний архів”. У 2010-2011 рр – член спеціалізованої вченої ради К 38.053.02 у Чорноморському державному університеті ім. Петра Могили (м. Миколаїв).

Сфери наукових інтересів: історія Херсонського краю та Південної України.”

Досліджує різні проблеми історії Херсонського краю від глибокої давнини до сучасності, а також соціально-економічні та політичні проблеми Південної України.

Офіційний науковий керівник восьми захищених кандидатських дисертацій.

Автор і упорядник близько 135 наукових праць (зокрема, 10 монографій, 6 археографічних видань, 7 брошур, близько 110 наукових статей).

Публікації про В.Д. Сусорова:

• Сусоров Віктор Дмитрович // Науково-інтелектуальна еліта Херсонщини / Головний редактор та укладач: М. Оленковський / Херсонське обласне відділення конгресу української інтелігенції. – Херсон, 2003. – С. 26-28.

• Сусоров Віктор Дмитрович. Бібліографічний покажчик. – Упорядник Л.М. Чиркова. – Херсон:ХДТУ, 2001. – 45 с.

Книги В.Д. Сусорова, що стосуються історії Південної України:

• **Культурное строительство на Херсонщине (1917-1987 гг.). Сборн. док. и матер.** – Составители: Л.В. Виноградова, Е.С. Каминская, В.Д. Сусоров. – Симферополь: Таврия, 1988. – 271 с.

• **Визволення Херсонщини від німецько-фашистських загарбників (1943-1944 рр.).** – Херсон: ПКФ “Сервіс-центр”, 1997. – 31 с.

• **Молодежное движение на Херсонщине в начале XX в.** – Херсон: ХГТУ, 1997. – 26 с.

• **Молодежь Херсонщины в период революции и Гражданской войны (1917-1920 гг.).** – Херсон: ХГТУ, 1997. – 31 с. (у співавторстві з А. Вирlichem).

• **Молодежь Херсонщины в годы восстановления народного хозяйства (1921-1925 гг.).** – Херсон: ХГТУ, 1998. – 41 с. (у співавторстві з А. Луганською).

• **Оборонительные бои на Херсонщине в начальный период Великой Отечественной войны (июнь-сентябрь 1941 гг.).** – Херсон: ХГТУ, 1998. – 37 с. (у співавторстві з В. Новиковим).

• **Деятельность социал-демократов Юга Украины среди солдат и матросов (1905 – март 1917 гг.).** – Херсон: Олди-плюс, 2005. – 147 с.

• **Репресивні заходи царизму на Півдні України в 1905-1907 роках.** – Херсон: Олди-плюс, 2005. – 115 с.

• **Пусть время расскажет, какими мы были. Из истории комсомола Херсонщины (1900-1990 гг.).** – Херсон: Штрих, 2006. – 476 с.

- **Бобровий Кут. Історичний нарис. 1807-1970 рр.** – Херсон: Айлант, 2007. – 240 с.
- **Революційні події та визвольна боротьба трудящих Херсонщини у 1917-1920 роках.** – Херсон: Айлант, 2008. – 416 с.
- **Революційні події 1905-1907 років на Херсонщині.** – Херсон: Айлант, 2009. – 346 с.
- **Херсонщина в період Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.).** – Херсон: Айлант, 2010. – 724 с.
- **Херсонський край – моя земля!** – Херсон: Айлант, 2011. – 187 с.
- **Працею ушановані – Вітчизною відзначені.** – Херсон: Айлант, 2012. – 124 с. (у співавторстві з Л. Комишан).

Найважливіші статті В.Д. Сусорова, що стосуються історії Південної України:

- **Пропаганда ідеї союзу робітників і селян у листівках більшовицьких організацій Півдня України (1905 р.)** // Український історичний журнал. – 1974. – № 12. – С. 46-53.
- **Агітаційно-пропагандистська діяльність більшовиків Півдня України серед селянства (1906-1907 рр.)** // Український історичний журнал. – 1976. – № 9. – С. 65-74.
- **70-річчя Херсонського повстання проти австро-німецьких окупантів** // Український історичний журнал. – 1988. – № 3. – С. 139-143 (у співавторстві з С.В. Сусоровим).
- **Репресії на Херсонщині** // Константи. – 1996. – № 2 (5). – С. 41-46 (у співавторстві з С.В. Сусоровим).
- **Трагічна доля одного з багатьох** // Останній сталінський удар / Нариси. Спогади. Оповідання. – Херсон: ВАТ “Херсонська міська друкарня”, 1977. – С. 60-68.
- **Чорнобаївська розвідувально-диверсійна школа: вигадки чи реальність?** // Останній сталінський удар / Нариси. Спогади. Оповідання. – Херсон: ВАТ “Херсонська міська друкарня”, 1997. – С. 69-77.
- **Архітектурні та історичні пам’ятки Херсонщини** // Гуманітарно-історичні дослідження. Збірник наукових праць. – Миколаїв-Одеса. – Т. 4. – 2007. – С. 77-93.
- **Нелегальні видання 1906 р. у Миколаєві (За матеріалами Миколаївського обласного державного архіву)** // Гуржіївські історичні читання. – Черкаси, 2011. – Вип. 4. – С. 59-61.
- **Розповсюдження нелегальних видань у Миколаєві в 1905 р. (За матеріалами Миколаївського обласного державного архіву)** // Історичний архів. – Миколаїв. – 2011. – № 7. – С. 174-180.

Вікторія Добровольська

Джерело: Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013. – Том 1. – С. 316-319